

УДК 159.9

ПРОБЛЕМА УНИКАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ
СЕРЕД УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ: АНАЛІЗ
ОСОБИСТІСНИХ ТА СОЦІАЛЬНИХ ЧИННИКІВ

*М. Є. Жидко, доцент; Л. О. Чепурна, здобувачка вищої освіти
Національний аерокосмічний університет
ім. М. Є. Жуковського «ХАІ»*

Проблема уникання психологічної допомоги учасниками бойових дій набула актуальності з початку повномасштабного вторгнення на територію України. Результати міжнародних досліджень країн військового альянсу Five Eyes вказують на те, що ця проблема виникає саме у тих військовослужбовців, хто виконував чи виконує бойові завдання. Данні свідчать, що рівень користування психологічною допомогою (ПД) військовими-учасниками бойових дій становив 21%, а тилловими військовими - 30% (Statistics Canada, 2018).

Військова служба пов'язана з підвищеним ризиком виникнення проблем з психічним здоров'ям, особливо у учасників бойових дій. Нещодавні опитування з використанням національних репрезентативних вибірок (Rusu та ін., 2016), а також когортні дослідження бойових підрозділів, розгорнутих в таких місцях, як Ірак і Афганістан (Stevellink та ін., 2018), постійно фіксують високу поширеність проблем з психічним здоров'ям серед військовослужбовців.

Серед чинників, що перешкоджають зверненню за психологічною допомогою на особистісному рівні, можна відзначити такі як: невизнання потреби в психологічній допомозі, занепокоєння щодо конфіденційності, неохочість до відкритості та низька самооцінка (Stevellink та ін., 2019 та Dabovich, Elliott, & McFarlane, 2021). Серед чинників на соціальному рівні спостерігаються стигматизування психічних проблем, страх втрати довіри військових колег, недостатнє розуміння проблеми (Forbes та ін., 2018) та низька доступність психологічної допомоги, а саме нестача військових психологів (про це свідчать численні інтерв'ю українських фахівців).

Дослідження проблеми уникання ПД учасниками бойових дій дозволить виявити реальні чинники уникання ПД та рівень її потреби бойовими військовослужбовцями в Україні.